

Ημερίδα με θέμα

Κοινωνική Πρόνοια:

Παράγοντας κοινωνικής επένδυσης και δικαίωμα ή δίλημμα με κοινωνικές & ηθικές προεκτάσεις

Περιφερειάρχης Αττικής Γιάννης Σγουρός

Κυρία Γενική Γραμματέα,

Κυρίες και Κύριοι,

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά, γιατί η σημερινή ημερίδα αφορά στο πλέον διαχρονικά επίκαιρο θέμα και δεν είναι άλλο από το ζήτημα της Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Την παροχή υλικής και ψυχικής βοήθειας στους συνανθρώπους μας, πού εξακολουθεί να παραμένει το κυρίαρχο ζητούμενο της ανθρωπότητας.

Δεν πρέπει να μας διαφεύγει, ότι οι άνθρωποι είναι άνθρωποι όπου και αν ζουν και τα ερωτήματα παραμένουν πάντα τα ίδια, όπως:

- *πως μπορεί να κλείσει με πρακτικό τρόπο το μεγάλο χάσμα μεταξύ των ευνοημένων και αυτών που έχουν ανάγκη στήριξης;*
- *ποια είναι η ευθύνη της κοινωνίας και με ποιο τρόπο πρέπει να δράσει στον ολοένα διεθνοποιούμενο κόσμο;*
- *πως θα πρέπει να λειτουργεί σήμερα μια κοινωνία πρόνοιας;*

Ανατρέχοντας στην ιστορία θα διαπιστώσουμε ότι αυτά που έντονα αμφισβητούνται σήμερα σε άλλες εποχές αποτελούσαν δικαιώματα και δίνονταν απλόχερα σ' αυτούς που τα είχαν ανάγκη.

Ο Περιανδρος ένας από τους επτά σοφούς της Αρχαιότητας λάμβανε μέτρα για να βρουν εργασία οι φτωχοί, ενώ επέβαλε υψηλή φορολογία στους πλούσιους.

Στην εποχή ακμής της Αθηναϊκής Πολιτείας εφαρμόζεται οργανωμένο σύστημα για την προστασία των αδυνάτων και για την καταπολέμηση της ανεργίας.

Ο Λυσίας στο δικανικό του λόγο «υπέρ αδυνάτου» μας δίνει τα επιχειρήματα της υπερασπίσεως, ενώπιον της βουλής ενός διαφιλονικούμενου αναπηρικού δικαιώματος.

Στην Αθηναϊκή Πολιτεία υπήρχε πρόβλεψη και για τα ορφανά. Η Πολιτεία φρόντιζε ακόμη και τις γυναίκες, οι οποίες μετά το θάνατο του συζύγου των δήλωναν ότι είναι έγκυοι.

Στις αρχές του 20ου αιώνα με τη βιομηχανική επανάσταση δημιουργήθηκαν νέα δεδομένα, τόσο στο χώρο της παραγωγής, όσο και στην κοινωνία.

Είναι η περίοδος της ανάπτυξης μέτρων για τη βελτίωση του οικογενειακού περιβάλλοντος, της υλικής και κοινωνικής ενίσχυσης της οικογένειας όπως: οικογενειακά επιδόματα, κοινωνική εργασία, προστασία της μητρότητας και της ευαίσθητης βρεφικής ηλικίας, συστηματικότερη οργάνωση του θεσμού των θετών οικογενειών και των υιοθεσιών, προστασία των εξώγαμων και απροστάτευτων παιδιών, αναπροσαρμογή των συνθηκών και των μεθόδων λειτουργίας των διαφόρων ιδρυμάτων όπως: συμβουλευτικοί παιδικοί σταθμοί, παιδικές εξοχές, εξειδίκευση ιδρυμάτων κλειστής περίθαλψης.

Για όλα αυτά τα κοινωνικά μέτρα ο 20^{ος} αιώνας δικαίως ονομάστηκε από τους ιστορικούς ως ο **«Αιώνας του Παιδιού»**.

Και από τον **«Αιώνα του Παιδιού»** περάσαμε στη σημερινή πραγματικότητα στη **«Σκοτεινή Ήπειρο»**, όπως έχει χαρακτηρίσει την Ευρώπη ο γνωστός ιστορικός Μαζάουερ που ήρθε και πρόσφατα στην πατρίδα μας.

Φθάσαμε στη σχεδόν ολοκληρωτική αμφισβήτηση του κράτους πρόνοιας, τόσο όσον αφορά στο ρόλο του στην οικονομική ανάπτυξη, όσο και στην αποτελεσματικότητα κάλυψης των κοινωνικών αναγκών.

Είναι σαφές ότι σήμερα το κράτος-πρόνοιας είναι αντιμέτωπο με σοβαρά προβλήματα σε όλο τον κόσμο, που ξεκινούν από τη χρηματοδότηση των δαπανών του, και φθάνουν στην αποτελεσματικότητα των ενεργειών του.

Στη χώρα μας αποτελεί ανάγκη εθνικής επιβίωσης η υπεράσπιση της αντίληψης ότι η κοινωνία είναι συλλογικά υπεύθυνη απέναντι στον πολίτη για την αντιμετώπιση των προνοιακών του αναγκών, καθώς και για την ανάγκη αλληλεγγύης ανάμεσα στους συνανθρώπους μας.

Όσον αφορά στο ρόλο της Περιφέρειας Αττικής σύμφωνα με τον «Καλλικράτη» έχουμε αρμοδιότητες προνοιακού χαρακτήρα που αφορούν στην οικογένεια, το παιδί, τους ηλικιωμένους, τα άτομα με αναπηρίες και τις ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες, καθώς και αρμοδιότητες που ανάγονται στην κοινωνική και οικονομική στήριξη ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, στη διεξαγωγή ερευνών για την πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία της κοινωνίας.

Η Περιφέρεια Αττικής χρηματοδοτεί σήμερα με πόρους από το ΠΕΠ Αττικής την κατασκευή 49 παιδικών σταθμών με συνολικό προϋπολογισμό που αγγίζει τα 100 εκατομμύρια ευρώ.

Είναι το μεγαλύτερο πρόγραμμα στον τομέα αυτό που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Παράλληλα, υλοποιούμε άλλα 8 σημαντικά έργα στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας, προϋπολογισμού 14 εκατομμυρίων ευρώ.

Με την αναθεώρηση του ΠΕΠ που ενέκρινε η Επιτροπή Παρακολούθησης χτες αυξάνουμε κατά 12 εκατομμύρια ευρώ τις πιστώσεις για υποδομές στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας, όπως για ορφανοτροφεία, ΚΑΠΗ, Κέντρα Φροντίδας Ηλικιωμένων.

Κεντρικός μας στόχος να εκσυγχρονίσουμε ή και σε αρκετές περιπτώσεις να αντικαταστήσουμε ή και να δημιουργήσουμε νέες δομές στο σύστημα

κοινωνικής προστασίας που να μπορεί με ικανοποιητικό και αποτελεσματικό τρόπο να ανταποκρίνεται στα νέα δεδομένα και να καλύπτει όλες τις ανάγκες του κοινωνικά ευπαθούς πληθυσμού. Για να πετύχουμε όμως αυτό το στόχο απαιτείται:

- *Ενιαία στρατηγική απ' όλους τους φορείς και όχι αποσπασματικά προγράμματα*
- *Ενεργοποίηση των πολιτών και Αξιοποίηση των εθελοντών*
- *Αξιοποίηση της δυναμικής των προγραμμάτων της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και ιδιαίτερα των προγραμμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.*

Απαντώντας στο πρώτο σκέλος του θέματος της ημερίδας θα ήθελα να τονίσω ότι δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι στις χώρες όπου οι ανισότητες είναι σχετικά μικρές οι άνθρωποι ευημερούν περισσότερο σε σχέση με εκείνες όπου οι διαφορές μεταξύ πλούσιων και φτωχών είναι μεγάλες.

Όταν δίνεται στους ευπαθέστερους κοινωνικά η δυνατότητα συμμετοχής στην ευρύτερη κοινωνία, αντί να οδηγούνται στον αποκλεισμό, τότε τους παρέχονται τόσο τα μέσα όσο και η διάθεση να βελτιώσουν την εισοδηματική τους δύναμη.

Για αυτό και η καταπολέμηση της ανισότητας, της φτώχειας και της απελπισίας θα πρέπει να είναι πρώτιστη πολιτική μας επιλογή. Σε όλα αυτά τα ερωτήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η κοινωνία πρόνοιας, είμαι βέβαιος ότι η σημερινή ημερίδα θα δώσει απαντήσεις και θα θέσει νέους προβληματισμούς.

Εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες σας, τα αποτελέσματα της οποίας θα αναμένω με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

Σας ευχαριστώ.